

Η ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΣΤΗ ΚΑΙ Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΑ ΓΡΑΒΑΝΗ

12-14 Δεκεμβρίου 2025

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ

- Στις αρχές του 19ου αιώνα, η ενασχόληση της Ψυχιατρικής με την έννοια της επικινδυνότητας, οδήγησε στην διασύνδεση εκείνης με την ύπαρξη κάποιας παθογένειας
- Καθιέρωση επικινδυνότητας ως μία βιολογική-παθολογική κατάσταση
- Το άτομο ωθείται στη διάπραξη εγκληματικών ενεργειών, εξαιτίας της ψυχικής κατάστασης στην οποία βρίσκεται
- Στα τέλη του 19ου αιώνα, η έννοια της υιοθετείται και από την Εγκληματολογία
- Κύριοι εκπρόσωποι ο Lombroso, Garofalo και Ferri
- Η ανάγκη διαχείρισης των επικίνδυνων εγκληματιών συνετέλεσε στην ένταξη της στην Ποινική Δικαιοσύνη

ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

- Η ανάπτυξη της Ψυχιατρικής και της Στατιστικής συνετέλεσαν στην επιστημονική εξέλιξη των υποθέσεων της Ιταλικής Θετικής Σχολής
- Ο εγκληματίας διαφοροποιείται από τον μέσο άνθρωπο, καθώς πλέον αναζητείται μεταξύ εκείνων που παρουσιάζουν ψυχικές, σωματικές, διανοητικές ιδιομορφίες
- Ο εγκληματίας δεν θεωρείται απλώς παράνομος, αλλά επικίνδυνος, συνεπώς η μεταχείρισή του θα πρέπει να εστιάζει στην προσωπικότητά του
- Κεντρική παράμετρος αποτελεί η απάντηση του ερωτήματος "τί ωθεί ένα άτομο στο να γίνει εγκληματίας"
- Το έγκλημα συνιστά την αφετηρία για μια εκτεταμένη επιστημονική έρευνα στο παρελθόν του δράστη, με απώτερο σκοπό την εκτίμηση της μελλοντικής πρόγνωσης της συμπεριφοράς του

ΠΡΟΔΡΟΜΟΙ

- Ο Garofalo ανέπτυξε την έννοια της επικινδυνότητας σε δύο επίπεδα
- "Temibilita", που υποδεικνύει την άμεση και ενεργή διαστροφή του δράστη, το βαθμό της βλάβης που αναμένεται να προξενήσει στο κοινωνικό σύνολο και
- "Adaptabilite", η προσαρμοστικότητα, που υποδηλώνει τη δυνατότητα προσαρμογής του δράστη στην κοινωνία
- Ο όρος "temibilita" επικρίθηκε και αντικαταστάθηκε από τον Ferri με τον όρο
- "Pericolosita", που αναφέρεται στον κίνδυνο

- Η Δικαστική Ψυχιατρική περιλαμβάνει τέσσερις γενιές μεθόδων και εργαλείων εκτίμησης της επικινδυνότητας
- Εκείνα της 1ης γενιάς εστίασαν σε μια εξατομικευμένη κλινική μέθοδο
- Τα 2ης γενιάς εστιάζουν στην αξιολόγηση στατιστικών δεδομένων
- Η 3η γενιά συνίσταται από τα εργαλεία δομημένης επαγγελματικής εκτίμησης κινδύνου
- Τα 4ης γενιάς εργαλεία επικεντρώνονται στους προστατευτικούς παράγοντες

Η ΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ HCR-20
ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ

- H1. Προηγούμενη Εκδήλωση Βίαιης Συμπεριφοράς
- H2. Νεαρή Ηλικιά κατά την Εκδήλωση του Πρώτου Βίαιου Συμβάντος
- H3. Ασταθείς Διαπροσωπικές Σχέσεις
- H4. Εργασιακά Προβλήματα
- H5. Προβλήματα Χρήσης Ουσιών
- H6. Μείζων Ψυχική Διαταραχή
- H7. Ψυχοπαθητική Συμπεριφορά
- H8. Πρώιμες Δυσκολίες Προσαρμογής
- H9. Διαταραχή Προσωπικότητας
- H10. Προηγούμενη Αποτυχημένη Προσπάθεια Επιτήρησης

ΚΛΙΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ

- C1. Έλλειψη Εναισθησίας
- C2. Αρνητική Συμπεριφορά
- C3. Ενεργή Συμπτωματολογία
Μείζονος Ψυχικής Διαταραχής
- C4. Παρορμητικότητα
- C5. Έλλειψη Ανταπόκρισης
στη Θεραπευτική Παρέμβαση
- R1. Απουσία Ρεαλιστικού
Προγραμματισμού
- R2. Έκθεση σε Παράγοντες
Αποσταθεροποίησης
- R3. Απουσία Υποστηρικτικού
Περιβάλλοντος
- R4. Μη Συμμόρφωση σε Θεραπευτικές
Παρεμβάσεις
- R5. Άγχος

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- Η έννοια της επικινδυνότητα σταδικά θα μετατοπισθεί από τον νόμο στον κανόνα και από την εγκληματική ενέργεια στη συμπεριφορά και τον χαρακτήρα του παραβάτη
- Η Ιταλική Θετική Σχολή κατέβαλε προσπάθειες, για την εμπειρική θεμελίωση της εγκληματικής συμπεριφοράς και τη διαχείριση της
- Το αληθινό στοίχημα για το μέλλον είναι οι νευροεπιστήμες να εφαρμοσθούν ως ένα μέσο, το οποίο θα διευκολύνει, σε ρεαλιστικό επίπεδο, τις προγνώσεις για την ενδεχόμενη επικινδυνότητα